

Dosarul nr.3ra-607/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A.Gafton)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V.Negru, A.Pahopol, A.Bostan)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul	Mariana Pitic
Judecătorii	Nicolae Craiu
	Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Bogaci Victor și Bogaci Ecaterina,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor împotriva Agenției Servicii Publice (succesorul în drepturi procesuale a Oficiului Teritorial Cadastral, filiala ÎS „Cadastru), Direcției Generale de Colectare Impozitelor și Taxelor Locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău privind recunoașterea încălcării dreptului, obligarea efectuării rectificărilor, anularea avizului de plată a impozitului pe bunurile imobile din 12.04.2016, compensarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor, reprezentați de avocatul Stoianova Olga și a fost menținută hotărârea din 23 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă

La data de 16 octombrie 2015, Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor au depus cerere de chemare în judecată împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău prin care au solicitat stabilirea încălcării art. 1 Protocolul nr. 1 CEDO, art.,art. 1, 4, 7, 8, 16, 34, 46, 53 alin. (1), 58, 120 din Constituția RM, art. 12 alin. (1) lit. b) a Legii cu privire la petiționare, art.41 al Legii cu privire la proprietate; obligarea pârâtului de a introduce schimbările necesare în Registrul bunurilor imobile în conformitate cu actele judecătorești irevocabile și de a transmite informația corectată organului fiscal, încasarea prejudiciului moral în mărime de 3500 de euro.

Ulterior, prin cererea din 15.03.2016, 13.04.2016 și respectiv 21.04.2016, reclamantii și-au modificat pretențiile acțiunii, solicitînd de a stabili încălcarea de către Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău și Direcția de colectare a impozitelor a Primăriei mun. Chișinău a art.1 Protocolul nr.1 CEDO art.,art.1, 4, 7, 8, 16, 34, 46, 53 alin.(1) ,58, 120 din Constituția RM, art.12 alin.(1) lit.b) al Legii cu privire la petiționare, art.41 al Legii cu privire la proprietate, obligarea OCT Chișinău să introducă schimbările necesare în Registrul bunurilor imobile și în format electronic

al acestui registru în conformitate cu actele judecătorești irevocabile înregistrate la OCT și să transmită informația modificată la Direcția pentru colectarea impozitelor potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile: punctul 2.2 al extrasului, bunul imobil cu număr cadastral: XXXXX (casa de locuit) cota-parte 3/4, punctul 2.8 bunul imobil cu numărul cadastral: XXXXX (casa de locuit) cota-parte 1/4, punctul 3.1.2. al extrasului bunul imobil XXXXX (lotul aferent); de a înlocui numele Alexandru cu numele Ecaterina; de a obliga Direcția de colectare a impozitelor Primăriei mun. Chișinău de a anula avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare eliberat de Direcție la data de 12.04.2016 și 11.05.2016, drept urmare a numeroaselor adresări ale reclamanților la OCT, organele fiscale și Direcției începând cu anul 2001 în privința corectării greșelilor comise în Registrul bunurilor imobile și avizele de plată a impozitelor; încasarea de la OCT Chișinău a prejudiciului moral în mărime de 3500 de euro (f.d. 49-52, 71).

În motivarea acțiunii, reclamanții au invocat că, în luna septembrie 2015 s-au adresat către pîrît cu o petiție informându-i că conform afirmațiilor organelor fiscale, OCT Chișinău le-a prezentat date neautentice despre imobilul care aparține reclamanților situat pe XXXXX.

Au mai comunicat că conform deciziilor și încheierilor judecătorești irevocabile care au fost înregistrate la OCT Chișinău, casa locativă individuală cu numărul cadastral XXXXX, lui Bogaci Victor îi aparține 3/4 cota-parte, iar Ecaterinei Bogaci îi aparține 1/4 cotă parte. Cu toate că din actele judecătorești rezultă repartizarea cotelor-părți, lui Bogaci Victor i se calculează impozitul pentru casa de locuit în mărime de 1/2 cotă-parte și Ecaterinei Bogaci 1/2 cotă-parte.

Au relatat că, conform încheierii judecătorești din 27.04.2010 și deciziei Tribunalului Chișinău din 05.04.2001 este indicat că garajul cu numărul cadastral XXXXX îi aparține 1,0 cotă-parte lui Bogaci Victor. Cu toate acestea, impozitul imobiliar era calculat câte 1/2 cotă-parte fiecărui reclamant.

Au susținut că, răspuns la petiția depusă nu au primit, astfel consideră că le-au fost încălcate drepturile reglementate de art.10 și art.14 CEDO, art.1 Protocolul nr.1 al Convenției, art.art.1, 4, 7, 8, 9, 16, 34, 46, 53 alin.(1), 120 din Constituția RM, art.18, 19 al Legii cu privire la petiționare, Legea cu privire la accesul la informație.

Au comunicat că, aceste circumstanțe le-a cauzat un prejudiciu moral esențial deoarece pentru o perioadă îndelungată le-a fost calculat greșit impozitul imobiliar și au fost în imposibilitate de a se bucura de dreptul lor de proprietate, iar cuantumul prejudiciului urmează de a fi încasat ținînd cont de Recomandarea nr.6 privind satisfacția echitabilă.

Au indicat, că s-au adresat de nenumărate ori la OCT Chișinău cît și la procuratură referitor la corectarea greșelilor comise, însă acest fapt a fost ignorat de către pîrît.

Prin cererea din 15.04.2016 au solicitat reclamanții de la Direcția de impozitare ca contradicțiile între hotărîri și încheierile irevocabile, datele din Registrul bunurilor imobiliare și avizele de plată a impozitului pe bunurile imobiliare să fie corectate, și ca datele din Registrul bunurilor imobile și avizele de plată a impozitelor pentru bunurile imobiliare eliberate pentru viitor să corespundă între ele și să fie anulate avizele de plată eliberate la data de 12.04.2016 care îl consideră ilegal.

Referitor la prejudiciul moral au specificat că au solicitat câte 3500 de euro pentru fiecare reclamant deoarece este echivalentul prejudiciului cauzat conform Recomandării nr.6 privind satisfacția echitabilă.

Au menționat că faptele indicate în cerere le-au adus pagube morale esențiale deoarece le-a fost încălcat dreptul de proprietate și sunt în imposibilitate de a se folosi de bunul imobil, deoarece sunt în imposibilitate de a reconstrui, de a dărui cotele-părți ce le aparțin. Cu atât mai mult că perioada de timp privind restabilirea drepturilor încălcate este destul de mare ceea ce le-a cauzat suferințe psihice.

Prin hotărârea din 23 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă a nefondată. (f.d. 224, Vol.I).

Prin decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor, reprezentați de avocatul Stoianova Olga și a fost menținută hotărârea din 23 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La adoptarea soluției instanța de apel a menționat că, conform art. 12 alin. (8) lit. b) din Legea cadastrului bunurilor imobile, registratorul din cadrul organului cadastral teritorial are următoarele atribuții: decide, în modul stabilit, asupra efectuării sau modificării înscrierii în registrul bunurilor imobile ori refuză efectuarea sau modificarea înscrierii respective.

În conformitate cu art.38 alin.(3) din Legea privind cadastrul bunurilor imobile, greșelile care nu au caracter tehnic (indicarea greșită a tipului de drept, a denumirii titularului de drepturi, componența bunului imobil, denaturarea mărimii cotelor în proprietatea comună, a coordonatelor hotarelor, exceptînd transformarea coordonatelor punctelor de hotar dintr-un sistem de coordonate în altul, și alte greșeli care lezează drepturile și interesele legitime ale titularilor de drepturi sau ale altor persoane) se corectează cu consimțămîntul exprimat în scris al fiecărui titular de drepturi ale cărui interese sînt atinse sau în temeiul hotărîrii judecătorești irevocabile.

Instanța de apel a reținut că, prin cererea de chemare în judecată și prin cererea de apel partea reclamantă/apelantă a solicitat ca Agenția Servicii Publice să efectueze modificările în Registrul bunurilor imobile și anume ca la bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX la capitolul 2.2 unde este indicată cota-parte a lui Bogaci Victor să fie indicat $\frac{3}{4}$, iar la capitolul 2.8 unde este indicată cota-parte a Ecaterinei Bogaci să fie indicat $\frac{1}{4}$ cotă-parte.

Instanța de apel a relatat că, instanța de fond corect a respins pretențiile reclamantilor, or solicitarea părții reclamante nu a fost probată prin probe pertinente și concludente care ar constitui temei de modificare a cotelor părți a bunului imobil în litigiu și înregistrarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile.

Respectiv, actele judecătorești invocate de apelanți au devenit definitive și irevocabile, au autoritatea de lucru judecat, iar în scopul executării hotărîrii Judecătorei Buiucani din 24 octombrie 2008, instanța de judecată a eliberat titlu executoriu (f.d.147), în care este menționat că hotărârea a intrat în vigoare la 13 noiembrie 2008.

Astfel, Agenția Servicii Publice a efectuat înregistrarea dreptului de proprietate a lui Bogaci Victor și Bogaci Ecaterina asupra bunurilor imobile conform hotărîrii

Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 24.10.2008, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile (f.d. 34).

Instanța de apel a relatat că, instanța de fond corect a concluzionat că, cerința reclamantului de a efectua alte modificări în baza concluziilor din încheierea privind explicarea hotărârii din 27.04.2010 este neîntemeiată deoarece aceste constatări au dobândit autoritatea de lucru judecat, însă nu pot fi puse în executare deoarece se execută dispozitivul hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 24 octombrie 2008, ceea ce a și executat pîrîtul, or, potrivit prevederilor art. 251 alin. (1) CPC, dacă sînt necesare explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii sau dacă hotărîrea cuprinde dispoziții contradictorii, instanța emitentă, la cererea participanților la proces sau a executorului judecătoresc, dă explicații asupra dispozitivului ori omite dispozițiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărârii

Prin recursul depus la 26 martie 2019 Bogaci Victor și Bogaci Ecaterina au solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

S-a menționat că nu au fost citați pentru ședința de judecată din 27 martie 2018, cu toate că materialele cauzei denotă faptul că instanța de apel a expediat citația în adresa lor.

Mai mult ca atît, au invocat că instanța de apel a ignorat prevederile art. 6, 10, 13, 14 al CEDO, art.41 a Legii cu privire la proprietate și art.432 Cod de procedură civilă.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurenților copia deciziei integrale la 04 iunie 2018 (f.d.50, vol.II), însă date care ar confirma recepționarea deciziei recurate la materialele dosarului lipsesc. Astfel, recursul declarat la data 26 martie 2019 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bogaci Victor și Bogaci Ecaterina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului consideră că recursul declarat de Bogaci Victor și Bogaci Ecaterina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Bogaci Victor și Bogaci Ecaterina se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru